

med en Udtalelse om, at der allerede dengang forelaa et privat Tilbud om at anlægge en saadan Bane uden nogenstomhelst Beføstning for Staten; men naar dette er Tilfældet, kan man dog vide, at der er Folk, som, med Forstand paa slige Ting, ikke ere bange for, at Banen ikke skulde forrente sig. Det er imidlertid min Mening, at vi godt kunne lade dette Spørgsmaal om en Jernbane hvile saalænge, indtil vi have en Havn paa Vestkysten; thi skulde Regjeringen da ikke ville overtage Baneanlægget, er det min Overbeviisning, at det dog vil komme istand, og, som man siger, komme af sig selv.

Naar den sidste ærede Taler (Sylv. Jørgensen) nævuede den Havn, som skulde have Udsigt til at blive fuldført i Nærheden af Ringkjøbing, saa er det et Foretagende, som jeg vel i sin Tid har seet Forslag til, men som jeg senere ikke har fulgt saa opmærksomt, at jeg kan have nogen begrundet Mening om dets Udsørlighed. Det er imidlertid min Overbeviisning, at det ikke vil lade sig gjøre uden overordentlige Beføstninger at anlægge og vedligeholde en Havn paa Sjællands Vestkyst, paa Steber, hvor Naturen ikke selv hder Noget til Beskyttelse, og derfor vil vistnok Regjeringen betænke sig paa et saadant Anlæg, ligesom Private ganske vist ogsaa ville gjøre det; thi, selv om det ogsaa maatte lykkes at faae en saadan Havn anlagt, saa er dermed Sagen ikke afgjort, thi Den, der kender Noget til Vesterhavet og Kysten derved, det Sand, de Bølger og Stormfloder, som dette Hav sætter i Bevægelse, han vil vistnok ikke have synderlig Tro til, at et saadant Anlæg vil kunne lykkes og holde sig andre Steber, end hvor Naturen, som ved Fjans, selv har gjort Noget derfor; dette er, saavidt jeg veed, ikke Tilfældet paa noget andet Sted paa Sjællands Vestkyst.

Frederiksen: Det ærede Medlem vil have Mellemhandelen dragen bort fra Hamborg til Fjans; men den Mellemhandel, han her maa sigte til, hvis han har en nogenlunde begrundet Anskuelse i saa Henseende eller en Anskuelse, han søger at begrunde, vil i Virkeligheden ikke blive nogen Mellemhandel, men det maa være Handel paa Danmark.

Derved vil der imidlertid ikke opstaae nogen større Frihed, thi Forholdet vilde kun blive det, at Tolben ikke betales, naar Varerne føres til Fjans, men derimod naar de føres fra Fjans til andre Dele af Landet. Der bliver altsaa ikke Tale om Mellemhandel, og Frihavnen bliver saaledes uden Betydning for Landet. Den ærede Forespørger nævnte Odessa. Jeg kender desværre ikke Forholdene paa dette Sted; det er muligt, at det kan have bidraget til Odessas Udvikling, at den er gjort til Frihavn, men dette berøer da sandsynligviis paa de særegne Forhold i Rusland. Der eksisterer der overordentlig ødelæggende Toldforhold, en overordentlig Toldbeskatning; naar man da fritager en større By med store Fabriker for den Beskatning, som hviler paa andre Dele af Landet, er det naturligt, at en saadan By vil udvikle sig stærkere end andre. Stæder, der specielt have udviklet deres Handel ved Frihavne, ville derimod findes at være saadanne som f. Ex. Trieste og Hamborg, der derved opnaae at trække til sig en international Mellemhandel mellem forskellige Lande og ikke blot have en Indførselshandel til deres eget Land.

Sylv. Jørgensen: Til hvad min ærede Sidemand (Termanen) udtalte, vil jeg sige et Par Ord. Jeg synes, at han er enig med mig i den Betragtning, at man ikke maatte slaae saa stor Lid til Havneanlæg i det Hele, og navnlig ikke af den Grund opsætte andre nyttige Foretagender, det vil sige Foretagender i den Retning, at man har temmelig Visshed for, at de kunne udføres, og som saadanne maa man vistnok betragte Jernbaneanlæg. Jeg vil ved denne Leilighed minde om, at der i Begyndelsen af Sessionen fra en meget stor Deel af det hele vestlige Sjælland, og ogsaa fra den Deel, hvor det ærede Medlem hører hjemme, indsendt sig en Deputation hos Regjeringen, og at den, saavidt mig bekjendt, erholdt Tilfagn om, at Regjeringen vilde have sin Opmærksomhed henvendt paa, at denne Deel af Landet maatte faae saavel en Længdebane fra Holstebro langs Vestkysten til Vandrup som en Tverrbane, saafnart Forholdene nogenlunde tilode det. Det var dette, som jeg ved denne